

KRYTERIA OCENIANIA ODPOWIEDZI
Próbna Matura z OPERONEM
Język polski
Poziom rozszerzony

Marzec 2020

Temat 1. Określ, jaki problem podejmuje Anna Nasiłowska w podanym tekście. Zajmij stanowisko wobec rozwiązania przyjętego przez autorkę, odwołując się do tego tekstu oraz innych tekstów kultury. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 300 słów.

Przykładowy plan wypowiedzi interpretacyjnej

1. Określenie problematyki utworu, np.

– sposób pojmowania literatury jako zjawiska, w którym przenikają się różne aspekty ludzkiego życia: społecznego, psychologicznego, kulturowego, tożsamościowego.

2. Określenie stanowiska autora, np.

– Literatura ma silny wpływ na kształtowanie wyobraźni, emocji, postaw czy pamięci historycznej odbiorcy.
– Autorka podkreśla, że literatura wpływa nie tylko na jednostkę, ale także na zbiorowość, ukazuje doświadczenia jednostki, również najbardziej intymne, ale także społeczeństwa.
– Bez względu na odbiorcę literatura ma moc sprawczą, „rządu dusz”, kształcenia duchowości jednostki i ogółu.

3. Rozważenie i ocena stanowiska autora i sformułowanie własnego stanowiska wobec problemu, np.

– Piszący określa stanowisko autora w wybranym przez siebie aspekcie.
– Piszący formułuje swoje stanowisko, zgadzając się z autorką tekstu lub kwestionując jej argumentację. Może np. zgadzać się lub nie ze stwierdzeniem o sprawczości literatury, jej roli w kształtowaniu pamięci narodowej i jednostkowej czy nauki empatii.

4. Sformułowanie argumentów potwierdzających lub przeczących tezie

5. Sformułowanie własnych wniosków

Przykładowe teksty kultury:

– utwory autotematyczne, np. Leopold Staff, *Ars poetica*, Horacy, *Exegi monumentum*
– dzienniki, wspomnienia, pamiętniki
– literatura wojenna, wspomnieniowa
– utwory programowe
– powieści psychologiczne
– publicystyka

W zadaniu jest oceniana umiejętność twórczego wykorzystania tekstów kultury typu: recenzja, szkic, artykuł, esej, w odwołaniu do rozmaitych kontekstów. Za zadanie przyznaje się maksymalnie **40 punktów**. Wypracowanie musi mieć nie mniej niż **300 wyrazów**.

Wypowiedź pisemna jest sprawdzana zgodnie z kryteriami podanymi w *Informatorze o egzaminie maturalnym z języka polskiego od roku szkolnego 2014/2015* (www.cke.edu.pl).

Kryteria oceny wypowiedzi argumentacyjnej	Zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
Określenie problemu	Oceniając pracę pod względem określenia problemu, bierze się pod uwagę jego zgodność z tekstem oraz to, czy jest ono pełne. – 9 pkt – określenie problemu zgodne z tekstem i pełne – 6 pkt – określenie problemu zgodne z tekstem, ale niepełne – 3 pkt – określenie problemu częściowo zgodne z tekstem – 0 pkt – brak określenia problemu lub problem niezgodny z tekstem	0–9
Sformułowanie stanowiska wobec rozwiązania przyjętego przez autora tekstu	Oceniając pracę pod względem sformułowania stanowiska wobec rozwiązania przyjętego przez autora tekstu, bierze się pod uwagę, czy jest ono adekwatne do tekstu i czy jest ono pełne. – 9 pkt – stanowisko adekwatne do tekstu i pełne – 6 pkt – stanowisko adekwatne do tekstu, ale niepełne – 3 pkt – stanowisko częściowo adekwatne do tekstu – 0 pkt – brak stanowiska lub stanowisko nieadekwatne do tekstu	0–9
Poprawność rzeczowa	Oceniając pracę pod względem poprawności rzeczowej, bierze się pod uwagę liczbę błędów rzeczowych. – 2 pkt – brak błędów rzeczowych – 0 pkt – jeden błąd rzeczowy lub więcej błędów rzeczowych Błąd kardynalny to błąd wskazujący na nieznaną treść tekstu kultury oraz kontekstów, do których odwołuje się zdający.	0–2
Zamysł kompozycyjny	Oceniając pracę pod względem zamysłu kompozycyjnego, bierze się pod uwagę: – funkcjonalność segmentacji – czy zostały wyodrębnione w tekście (językowo i graficznie) części pracy oraz akapity, – uporządkowanie tekstu – czy wyodrębnione części i akapity zostały logicznie uporządkowane. – 6 pkt – kompozycja funkcjonalna – 3 pkt – zaburzenia funkcjonalności kompozycji – 0 pkt – brak zamysłu kompozycyjnego	0–6
Spójność lokalna	Oceniając pracę pod względem spójności lokalnej, bierze się pod uwagę zgodność logiczną i gramatyczną między sąsiadującymi zdaniami w akapitach. – 2 pkt – pełna spójność wypowiedzi lub nieznaczne zaburzenie spójności – 1 pkt – znaczne zaburzenie spójności – 0 pkt – wypowiedź niespójna	0–2

Kryteria oceny wypowiedzi argumentacyjnej	Zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
Styl tekstu	Oceniając pracę pod względem stylu tekstu, bierze się pod uwagę jego stosowność, zachowanie zasady decorum. – 4 pkt – styl stosowny – 2 pkt – styl częściowo stosowny – 0 pkt – styl niestosowny	0–4
Poprawność językowa	Oceniając pracę pod względem poprawności językowej, bierze się pod uwagę liczbę i wagę błędów składniowych, leksykalnych, słowotwórczych, frazeologicznych, fleksyjnych i stylistycznych. – 4 pkt – brak błędów lub nieliczne błędy nierażące – 2 pkt – liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące – 0 pkt – liczne błędy rażące	0–4
Poprawność zapisu	Oceniając pracę pod względem poprawności zapisu, bierze się pod uwagę liczbę oraz wagę błędów ortograficznych i interpunkcyjnych. – 4 pkt – zapis w pełni poprawny lub nieliczne błędy nierażące – 2 pkt – liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące – 0 pkt – liczne błędy rażące	0–4
Niezależnie od stopnia realizacji poszczególnych podkryteriów zdający: – otrzymuje 0 punktów w pozostałych kategoriach, jeżeli przyznano 0 punktów w kategorii określenie problemu, – nie otrzymuje punktów w pozostałych kategoriach, jeżeli otrzymał 3 punkty w kategorii określenie problemu, a 0 punktów za sformułowanie stanowiska wobec rozwiązania przyjętego przez autora tekstu, – otrzymuje punkty tylko w kategoriach: określenie problemu, sformułowanie stanowiska wobec rozwiązania przyjętego przez autora tekstu i poprawność rzeczowa, jeśli praca składa się z mniej niż 300 słów. Praca zostaje zdyskwalifikowana w przypadku pojawienia się błędu kardynalnego.		

Temat 2. Dokonaj interpretacji porównawczej podanych utworów. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 300 słów.

Przykładowy plan interpretacji porównawczej

1. Sformułowanie hipotezy interpretacyjnej i zasady zestawienia utworów, np.

- oba utwory realizują motyw snu (motyw oniryczny);
- obaj poeci tworzyli w dwudziestoleciu międzywojennym;
- kierują swoje utwory do konkretnego adresata, do którego zwracają się w 2 os. I. poj.

2. Określenie czasu, miejsca, akcji, bohaterów obu wierszy, np.

- w obu utworach jest przedstawione wspomnienie (opis) tajemniczego snu;
- w utworze *We śnie* bohater, mimo odczuwania lęku, jest zawiedziony zniknięciem zjawy; w utworze *Nie lękaj się* bohater nie odczuwa lęku, jest spokojny, poszukuje (sensu, rozwiązania, odpowiedzi itd.);
- nastrój obu wierszy jest tajemniczy, wręcz mroczny, budzący lęk (przywoływane obrazy mroku, ciemności, niewiadomego celu).

3. Określenie problemu, np.

- na płaszczyźnie dostownej: lęk związany ze snem przywołującym wspomnienia (*Nie lękaj się*) lub projektującym lęki, ale jednocześnie będącym pewnego rodzaju *katharsis* (*We śnie*); lęk związany z chwilowym przebywaniem na granicy jawy i snu;
- niepokój związany z niemożnością odkrycia własnego losu (*We śnie*) czy cofnięcia czasu (*Nie lękaj się*);
- na płaszczyźnie symbolicznej – skomplikowana ludzka psychika, strach przed nieznanym, smutek;
- w utworze Leśmiana bohater liryczny czuje lęk wywołany przez senny obraz lotu z ukochaną lub zjawą; sen może być projekcją jego skrytych lęków i pragnień (Freud); utwór Leśmiana ma także wymiar egzystencjalny, traktujący o nieprzewidywalności ludzkiego losu, niemożności poznania przyszłości „Mkniemy wzwyż/ do niewiadomej mety”, rozdźwięku między snem, pragnieniem, a rzeczywistością. Mimo lęku, który bohater liryczny odczuwa w związku ze snem, jest zawiedzony, kiedy zjawa znika – rzeczywistość go rozczarowuje.
- w utworze Wierzyńskiego lęk przywołują nie tyle sugestywne obrazy, co nostalgia, tęsknota za czymś, co przeminęło; podmiot liryczny „szuka po ciemku/ brzegów, które trzymał w ręku”, jest pełen niepokoju, chciałby znaleźć „jakiś grunt na jakimś dnie”.

4. Podsumowanie rozważań, wyciągnięcie wniosków

W zadaniu jest oceniana umiejętność twórczego wykorzystania tekstów kultury typu: recenzja, szkic, artykuł, esej, w odwołaniu do rozmaitych kontekstów. Za zadanie przyznaje się maksymalnie **40 punktów**. Wypracowanie musi mieć nie mniej niż **300 wyrazów**.

Wypowiedź pisemna jest sprawdzana zgodnie z kryteriami podanymi w *Informatorze o egzaminie maturalnym z języka polskiego od roku szkolnego 2014/2015* (www.cke.edu.pl).

Kryteria oceny interpretacji porównawczej	Zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
Koncepcja porównywania utworów	Oceniając pracę pod względem koncepcji porównywania utworów, bierze się pod uwagę jej niesprzeczność z utworami oraz skalę spójności. Istotne jest również to, czy zdający odnajduje sensy niedostowne w utworze. – 6 pkt – koncepcja niesprzeczna z utworami i spójna – 4 pkt – koncepcja niesprzeczna z utworami i częściowo spójna – 2 pkt – koncepcja częściowo sprzeczna z utworami – 0 pkt – koncepcja sprzeczna z utworami lub brak koncepcji	0–6

Kryteria oceny interpretacji porównawczej	Zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
Uzasadnienie tezy interpretacyjnej	<p>Oceniając pracę pod względem uzasadnienia tezy interpretacyjnej, bierze się pod uwagę, czy jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> – trafne i pogłębione – znajduje potwierdzenie nie tylko w tekstach, lecz także w kontekstach. – 12 pkt – uzasadnienie trafne i pogłębione – 8 pkt – uzasadnienie trafne, ale niepogłębione – 4 pkt – uzasadnienie częściowo trafne – 0 pkt – brak trafnych argumentów uzasadniających interpretację porównawczą 	0–12
Poprawność rzeczowa	<p>Oceniając pracę pod względem poprawności rzeczowej, bierze się pod uwagę liczbę błędów rzeczowych.</p> <ul style="list-style-type: none"> – 2 pkt – brak błędów rzeczowych – 0 pkt – jeden błąd rzeczowy lub więcej błędów rzeczowych <p>Błąd kardynalny to błąd wskazujący na nieznaną treść tekstu kultury oraz kontekstów, do których odwołuje się zdający.</p>	0–2
Zamysł kompozycyjny	<p>Oceniając pracę pod względem zamysłu kompozycyjnego, bierze się pod uwagę:</p> <ul style="list-style-type: none"> – funkcjonalność segmentacji – czy zostały wyodrębnione w tekście (językowo i graficznie) części pracy oraz akapity, – uporządkowanie tekstu – czy wyodrębnione części i akapity zostały logicznie uporządkowane. – 6 pkt – kompozycja funkcjonalna – 3 pkt – zaburzenia funkcjonalności kompozycji – 0 pkt – brak zamysłu kompozycyjnego 	0–6
Spójność lokalna	<p>Oceniając pracę pod względem spójności lokalnej, bierze się pod uwagę zgodność logiczną i gramatyczną między sąsiadującymi zdaniami w akapitach.</p> <ul style="list-style-type: none"> – 2 pkt – pełna spójność wypowiedzi lub nieznaczne zaburzenie spójności – 1 pkt – znaczne zaburzenie spójności – 0 pkt – wypowiedź niespójna 	0–2
Styl tekstu	<p>Oceniając pracę pod względem stylu tekstu, bierze się pod uwagę jego stosowność, zachowanie zasady decorum.</p> <ul style="list-style-type: none"> – 4 pkt – styl stosowny – 2 pkt – styl częściowo stosowny – 0 pkt – styl niestosowny 	0–4
Poprawność językowa	<p>Oceniając pracę pod względem poprawności językowej, bierze się pod uwagę liczbę i wagę błędów składniowych, leksykalnych, słowotwórczych, frazeologicznych, fleksyjnych i stylistycznych.</p> <ul style="list-style-type: none"> – 4 pkt – brak błędów lub nieliczne błędy nierażące – 2 pkt – liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące – 0 pkt – liczne błędy rażące 	0–4

Kryteria oceny interpretacji porównawczej	Zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
Poprawność zapisu	Oceniając pracę pod względem poprawności zapisu, bierze się pod uwagę liczbę oraz wagę błędów ortograficznych i interpunkcyjnych. – 4 pkt – zapis w pełni poprawny lub nieliczne błędy nierażące – 2 pkt – liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące – 0 pkt – liczne błędy rażące	0–4

Niezależnie od stopnia realizacji poszczególnych podkryteriów zdający:

- otrzymuje 0 punktów w pozostałych kategoriach, jeżeli przyznano 0 punktów w kategorii określenie problemu,
- nie otrzymuje punktów w pozostałych kategoriach, jeżeli otrzymał 3 punkty w kategorii określenie problemu, a 0 punktów za sformułowanie stanowiska wobec rozwiązania przyjętego przez autora tekstu,
- otrzymuje punkty tylko w kategoriach: określenie problemu, sformułowanie stanowiska wobec rozwiązania przyjętego przez autora tekstu i poprawność rzeczowa, jeśli praca składa się z mniej niż 300 słów.

Praca zostaje zdyskwalifikowana w przypadku pojawienia się błędu kardynalnego.

Giełda maturalna - serwis do nauki on-line

TWÓJ KOD DOSTĘPU

G192EE636

- 1 Zaloguj się na gieldamaturalna.pl
- 2 Wpisz swój kod
- 3 Odblokuj czasowy dostęp do bazy dodatkowych zadań i arkuszy (masz dostęp do 31.12.2019 r.)

Matura 2020 VADEMECUM I TESTY

Zestaw do powtórek
do wszystkich przedmiotów

PAKIETY **-15%** SPRAWDŹ

* Kod umożliwia dostęp do wszystkich materiałów zawartych w serwisie gieldamaturalna.pl do 31.12.2019 r.